

SCHEIDSGERECHT GEZONDHEIDSZORG

Kenmerk: 12/32 KG

De fungerend voorzitter van het Scheidsgerecht
mr. R.J.B. Boonekamp, wonende te Arnhem,
bijgestaan door mr. J.A.I. Wendt, griffier,
heeft op 23 oktober 2012 het navolgende vonnis gewezen in het kort geding van:

de stichting A.,
gevestigd te Z.,
eiseres,
gemachtigde: mr. drs. P. Bergkamp,

tegen:

B.,
wonende te Y.,
verweerder,
gemachtigde: mr. M.J. Draaisma.

Partijen worden aangeduid als het ziekenhuis en verweerder.

1. De procedure

1.1 Het ziekenhuis heeft bij brief van 3 oktober 2012 dit kort geding aanhangig gemaakt, onder indiening van de memorie van eis op 9 oktober 2012 (met 12 producties). Op 15 oktober heeft het ziekenhuis een exemplaar van de concept memorie van antwoord (met 104 producties) in de bodemprocedure, die tussen partijen aanhangig is bij het Scheidsgerecht onder nummer 12/26, ingezonden. Bij brief van dezelfde datum heeft het nog enkele producties nagestuurd (nummers 105 – 108). Op 16 oktober 2012 heeft het ziekenhuis een gewijzigde eis ingediend met daarbij nog een viertal producties (nummers 109 – 112). Het ziekenhuis vordert – na wijziging van eis:

“dat de voorzitter van het Scheidsgerecht bij arbitraal vonnis in kort geding verweerder gebiedt om de bestuurlijke aanwijzingen in de brieven van de Raad van Bestuur van 17 juli 2012 en 17 augustus 2012 met onmiddellijke ingang na te komen en verweerder:

1. verbiedt om zijn geschil met de maatschap interne geneeskunde/MDL in een kort geding of in een bodemprocedure aan (de voorzieningenrechter van) de rechtbank Breda of een andere overheidsrechter voor te leggen op straffe van een dwangsom van € 1.000.000,-- bij overtreding van dit verbod;
2. gebiedt om het kort geding dat hij aanhangig heeft gemaakt tegen de Vereniging de Medische Staf van A. dat op 31 oktober aanstaande zal worden behandeld door de voorzieningenrechter van de rechtbank X. in te trekken binnen 24 uur na de datum waarop de voorzitter van het Scheidsgerecht Gezondheidszorg in het onderhavige kort geding vonnis heeft gewezen, op straffe van een dwangsom van € 1.000.000,= als verweerder niet aan dit gebod voldoet en van € 50.000,= voor iedere dag dat hij nalatig is om aan dit gebod te voldoen;
3. verbiedt om zijn geschil met de Vereniging Medische Staf van A. in een kort geding of in een bodemprocedure aan de (voorzieningenrechter van de) rechtbank X. of een andere

overheidsrechter voor te leggen op straffe van een dwangsom van € 1.000.000,= bij overtreding van dit verbod;
althans een zodanige voorlopige voorziening te treffen als naar het oordeel van de voorzitter van het Scheidsgerecht passend is, met veroordeling van verweerder in de kosten van dit kort geding, daaronder begrepen de kosten van rechtsbijstand van eiseres.”

- 1.2 Verweerder heeft naast de producties ten behoeve van het kort geding met nummer 12/34 bij e-mail van 16 oktober 2012 een tweetal producties ingezonden. Ter zitting heeft verweerder een memorie van antwoord overgelegd, tevens zijnde pleitaantekeningen, en geconcludeerd tot afwijzing van alle vorderingen van het ziekenhuis en tot veroordeling van het ziekenhuis in de kosten van verweerder ad € 5.000,-- exclusief B.T.W. en verder in de kosten van de procedure.
- 1.3 De mondelinge behandeling heeft plaatsgevonden te Utrecht op 17 oktober 2012. Het ziekenhuis was vertegenwoordigd door dr. C., voorzitter van de raad van bestuur, bijgestaan door zijn gemachtigde. Verweerder is in persoon verschenen, eveneens bijgestaan door zijn gemachtigde en vergezeld door zijn echtgenote. Partijen hebben het woord gevoerd, waarbij de gemachtigde van het ziekenhuis eveneens pleitaantekeningen heeft overgelegd.
- 1.4 Op dezelfde zitting is het kort geding met zaaknummer 12/34 behandeld, dat op 12 oktober 2012 aanhangig is gemaakt door verweerder tegen het ziekenhuis en waarin op dezelfde datum als in dit kort geding vonnis is gewezen.

2. Samenvatting van het geschil

- 2.1 Verweerder is sinds 1992 op basis van een toelatingsovereenkomst als internist-endocrinoloog/klinisch farmacoloog werkzaam in het ziekenhuis. De thans geldende schriftelijke toelatingsovereenkomst dateert van 16 februari 2012. Daarin komen voor zover hier van belang de volgende bepalingen voor:
 - 2.2 “Artikel 18 (“Algemene aanwijzingsbevoegdheid”)
 1. Gelet op de wettelijke eindverantwoordelijkheid van de instelling voor de kwaliteit van zorg en de eindverantwoordelijkheid van het bestuur voor de exploitatie en de continuïteit van de instelling kan het bestuur aanwijzingen aan de medisch specialist geven omtrent de kwaliteit en veiligheid en de organisatie van de zorg, (...).
(...)
 5. De medisch specialist neemt bij de uitoefening van zijn werkzaamheden de aanwijzingen van het bestuur in acht.
(...)
 7. De medisch specialist die zich niet met een gegeven aanwijzing kan verenigen kan uiterlijk binnen 30 dagen (...) beroep instellen bij het Scheidsgerecht Gezondheidszorg. (...). Het beroep schorst de aanwijzing niet.”
- 2.3 Verweerder is lid van de maatschap Interne Geneeskunde/MDL. In die maatschap bestaan sinds in ieder geval 2010 samenwerkingsproblemen. De maatschap is in mei 2010 door de raad van bestuur om die reden onder intensief toezicht gesteld onder oplegging van een verbeterplan. Er heeft onder leiding van het organisatieadviesbureau D. een verbetertraject plaatsgevonden. In de diverse rapporten van dit organisatie-adviesbureau worden hardnekkige samenwerkingsproblemen tussen de maatschap en verweerder gesignaleerd. De raad van bestuur van het ziekenhuis heeft de maatschap uiteindelijk begin 2012 verzocht met een plan van aanpak te komen. In een maatschaps-vergadering van 15 februari 2012 heeft de maatschap vastgesteld dat er sprake is van een geschil tussen de maatschap en verweerder. De maatschap heeft in verband daarmee opdracht gegeven aan E. tot een onderzoek. In het rapport van dat onderzoek gedateerd 16 april 2012 concludeert E. dat de samenwerking tussen de maatschap en verweerder niet op afzienbare termijn aantoonbaar zal worden genormaliseerd op een wijze

die vertrouwen geeft in de toekomst. De maatschap heeft op 31 mei 2012 besloten over te gaan tot ontbinding van de maatschapsovereenkomst vanwege het ontbreken van vertrouwen in voortzetting van de samenwerking met verweerder. Bij brief van 18 juli 2012 heeft de raad van bestuur van het ziekenhuis de toelatingsovereenkomst aan verweerder met inachtneming van de overeengekomen opzegtermijn van zes maanden opgezegd tegen 21 januari 2013. Verweerder heeft tegen die opzegging een bodemprocedure voor het Scheidsgerecht aanhangig gemaakt. De mondelinge behandeling daarvan vindt plaats op 16 november 2012.

- 2.4 Kort voor de opzegging van de toelatingsovereenkomst had de raad van bestuur verweerder de aanwijzing gegeven zijn werkzaamheden als opleider te staken. Bij arbitraal vonnis in kort geding van 9 juli 2012 (12/21) heeft de voorzitter van het Scheidsgerecht verweerder op vordering van het ziekenhuis bevolen die aanwijzing na te komen.
- 2.5 Verweerder heeft zowel de maatschap als de Vereniging Medische Staf (VMS) van het ziekenhuis onder andere kort gedingen in het vooruitzicht gesteld voor de voorzieningenrechter van de rechtbank W. waarin hij afgifte van schriftelijke stukken (notulen) vordert.
- 2.6 Bij brief van 17 juli 2012 heeft de raad van bestuur aan verweerder onder andere geschreven hem een bestuurlijke aanwijzing te geven die kort gezegd inhoudt dat hem verboden wordt om zijn geschil met de maatschap in kort geding aan de voorzieningenrechter van de rechtbank 's-Hertogenbosch (of een andere overheidsrechter) voor te leggen. Bij brief van 17 augustus 2012 heeft het bestuur aan verweerder een aanwijzing gegeven die inhoudt dat het hem verboden wordt zijn geschil met de VMS aan de voorzieningenrechter van de rechtbank W. (of een andere overheidsrechter) voor te leggen.
- 2.7 Bij e-mail van 17 juli 2012 heeft de advocaat van verweerder aan de advocaat van eiseres bericht:
- “thans geen reden te zien om zich te verzetten tegen de bestuurlijke aanwijzing. Een en ander onder voorbehoud van een beroep bij het Scheidsgerecht.”
- 2.8 Het ziekenhuis stelt dat zijn belangen een onmiddellijke voorziening bij voorraad vorderen onder meer omdat verweerder een kort geding aanhangig heeft gemaakt tegen de VMS dat zal dienen op 31 oktober 2012 ten overstaan van de voorzieningenrechter te X.. Daartoe stelt het ziekenhuis onder meer dat een kort geding in de openbaarheid tot veel publiciteit en imago schade zal leiden. De raad van bestuur acht het zijn verantwoordelijkheid maatregelen te nemen die kunnen voorkomen dat de verhoudingen onnodig worden belast en schade ontstaat voor de medisch specialisten, de VMS en het ziekenhuis, waarvoor hij de bevoegdheid ontleent aan de artikelen 18 en 19 van de toelatingsovereenkomst. Tegen een bestuurlijke aanwijzing op grond van die bepalingen staat krachtens art. 18 lid 7 van de toelatingsovereenkomst beroep open op het Scheidsgerecht. Nu verweerder niet in beroep gegaan is tegen de aanwijzingen en inmiddels de termijn van 30 dagen verstreken is, staat de rechtmatigheid ervan vast. Alle argumenten van verweerder op grond waarvan hij van mening is dat hij niet gebonden is aan de bestuurlijke aanwijzing hadden moeten worden beoordeeld in een door hem aanhangig te maken beroepsprocedure bij het Scheidsgerecht. Voorts stelt het ziekenhuis zich op het standpunt dat de geschillenclausule in de toelatingsovereenkomst zich ook uitstrekt tot vorderingen van een vrijgevestigd medisch specialist tegen de VMS. Het gaat daar immers om alle geschillen die “naar aanleiding van” de toelatingsovereenkomst ontstaan. Ten slotte stelt het ziekenhuis dat de advocaat van verweerder in het e-mailbericht van 17 juli 2012 heeft toegezegd dat verweerder zich aan de bestuurlijke aanwijzing zal houden en als enige voorwaarde daaraan verbonden heeft een door hem in te stellen beroep bij het Scheidsgerecht. Verweerder heeft geen beroep ingesteld bij het Scheidsgerecht en het staat hem niet vrij om zijn eigen toezegging dat hij zich aan de bestuurlijke aanwijzing zou houden, te schenden.

- 2.9 Verweerder stelt tegenover de stellingen van het ziekenhuis – zakelijk weergegeven – dat de bestuurlijke aanwijzingen in kwestie op grond van de toelatingsovereenkomst buiten de bestuurlijke bevoegdheid van het ziekenhuis vallen, dat deze nietig zijn, dat verweerder geen andere mogelijkheid heeft dan om naar de civiele rechter te gaan omdat met de maatschap en de VMS geen andere rechtsgang is overeengekomen. Verder stelt verweerder dat aan de e-mail van de advocaat van verweerder van 17 juli 2012 geen rechten ontleend kunnen worden. Tevens stelt verweerder dat de zaak reeds publiek is en dat de gevorderde dwangsommen veel te hoog zijn.

3. De bevoegdheid van het Scheidsgerecht

De bevoegdheid van het Scheidsgerecht volgt uit art. 32 van de toelatingsovereenkomst en staat tussen de partijen niet ter discussie.

4. De beoordeling

- 4.1 Het gaat in dit kort geding om twee bestuurlijke aanwijzingen die het ziekenhuis aan verweerder bij brieven van respectievelijk 17 juli 2012 en 17 augustus 2012 heeft gegeven. De brief van 17 juli 2012 behelst onder andere een verbod aan verweerder om zijn geschil met de maatschap aan de gewone overheidsrechter (waaronder begrepen de voorzieningenrechter) voor te leggen. De brief van 17 augustus 2012 behelst onder andere een verbod aan verweerder om zijn geschil met de Vereniging Medische Staf (VMS) - kort samengevat - al of niet in kort geding aan een overheidsrechter voor te leggen. De vorderingen in deze procedure strekken ertoe dat verweerder op straffe van een dwangsom wordt veroordeeld die bestuurlijke aanwijzingen na te leven en hem verboden wordt geschillen met zijn maatschap of de VMS bij de overheidsrechter aanhangig te maken en hem geboden wordt een reeds aanhangig gemaakt kort geding tegen VMS in te trekken.
- 4.2 Tussen de partijen is op zichzelf niet in geschil dat het bestuur van het ziekenhuis op grond van de artikelen 18 en 19 van de toelatingsovereenkomst aanwijzingen kan geven aan de medisch specialist. Het gaat blijkens die bepalingen -samengevat- om aanwijzingen omtrent de kwaliteit en veiligheid en de organisatie van de zorg. Aan deze artikelen kan het bestuur van het ziekenhuis niet de bevoegdheid ontleenen een medisch specialist te verbieden geschillen die de medisch specialist met derden, werkzaam binnen het ziekenhuis, heeft, aan de overheidsrechter voor te leggen. Een dergelijk verbod is niet een aanwijzing omtrent de kwaliteit en veiligheid en de organisatie van de zorg. Bovendien komt een dergelijk verbod in strijd met art. 17 van de Grondwet en art. 6 EVRM, zeker indien, zoals hier, tussen verweerder en de maatschap en verweerder en de VMS geen (spoed)arbitrage is overeengekomen. De stelling van het ziekenhuis dat uit art. 32 van de toelatingsovereenkomst volgt dat tussen verweerder en de VMS arbitrage is overeengekomen wordt verworpen, omdat de VMS geen partij is bij de toelatingsovereenkomst. Aangezien voor de hier door het ziekenhuis gegeven verboden geen basis bestaat in de toelatingsovereenkomst, is verweerder ook niet op de voet van art. 18 lid 5 van de toelatingsovereenkomst gehouden die verboden in acht te nemen. Niet aanvaard kan voorts worden dat verweerder niettemin op de voet van dat artikellid verplicht is de gegeven verboden na te leven, omdat hij daartegen niet tijdig op grond van art. 18 lid 7 bij het Scheidsgerecht beroep heeft ingesteld. Het niet tijdig instellen van beroep tegen een aanwijzing zal in het algemeen wel met zich brengen dat de inhoud van de aanwijzing niet meer ter discussie gesteld zal kunnen worden, maar dat kan alleen het geval zijn indien in redelijkheid niet kan worden betwijfeld dat de gegeven aanwijzing valt binnen de bevoegdheid van het bestuur op grond van de artikelen 18 en 19 van de toelatingsovereenkomst. Hier gaat het echter om verboden waarvan het geven evident niet behoort tot de aan het bestuur toegekende bevoegdheid tot het geven van aanwijzingen.
- 4.3 Het ziekenhuis heeft nog aangevoerd dat zowel de maatschap als de VMS zich bereid hebben verklaard eraan mee te werken dat geschillen die verweerder met hen heeft aan (de

(fungerend)voorzitter van het Scheidsgerecht worden voorgelegd. Volgens het ziekenhuis staat daarmee voor de verweerder de weg naar het Scheidsgerecht open, zodat hem met de verboden niet de mogelijkheid wordt ontnomen zijn geschillen voor te leggen aan een rechtsprekende instantie. Ook indien dat juist zou zijn, doet dat er echter niet aan af dat het bestuur niet op grond van de toelatingsovereenkomst de bevoegdheid heeft verweerder te verbieden geschillen met derden binnen het ziekenhuis aan de overheidsrechter voor te leggen. Hooguit zou het ziekenhuis een dergelijk verbod kunnen vorderen indien het voorleggen van een geschil met derden binnen het ziekenhuis aan de overheidsrechter onrechtmatig tegenover het ziekenhuis zou zijn. Feiten of omstandigheden die tot dat oordeel zouden kunnen leiden, zijn niet aangevoerd. Het enkele feit dat de openbaarheid van een procedure voor de overheidsrechter het imago van het ziekenhuis kan beschadigen, is daarvoor onvoldoende. Voor zover het ziekenhuis van mening is dat tussen verweerder en zijn maatschap en tussen verweerder en de VMS rechtsgeldig (spoed)arbitrage (voor het Scheidsgerecht) is overeengekomen, ligt het op de weg van de maatschap of de VMS in een door verweerder aanhangig gemaakte procedure bij de overheidsrechter, zich op die grond op onbevoegdheid van de overheidsrechter te beroepen. Aan al het voorgaande doet voorts niet af dat de advocaat van verweerder op enig moment het standpunt heeft ingenomen dat verweerder zich bij de aanwijzing van 17 juli 2012 zou neerleggen. Dat ontnemt verweerder niet de bevoegdheid zich thans en terecht op het standpunt te stellen dat het bestuur niet bevoegd was een dergelijk verbod te geven.

- 4.4 Op grond van het voorgaande moeten alle vorderingen van het ziekenhuis worden afgewezen. Het ziekenhuis zal de kosten van het Scheidsgerecht moeten betalen en aan verweerder een bedrag van € 5.000,- moeten betalen als vergoeding van diens kosten van rechtsbijstand.

5. De beslissing

De fungerend voorzitter van het Scheidsgerecht wijst het navolgende arbitrale vonnis in kort geding:

- 5.1 De vorderingen van het ziekenhuis worden afgewezen.
- 5.2 De kosten van het Scheidsgerecht moeten door het ziekenhuis worden gedragen. Die kosten bedragen € 3.434,89 en zullen op het door het ziekenhuis betaalde voorschot worden verhaald. Het ziekenhuis wordt veroordeeld aan verweerder een bedrag van € 5.000,- te betalen als vergoeding voor diens kosten van rechtsbijstand.

Dit vonnis is gewezen te Utrecht en op 23 oktober 2012 aan de partijen verzonden.